

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ วรรคสอง ของกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๕ (นัดพิเศษ) เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใด ยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือสถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาฉบับนี้

ข้อ ๔ การกำหนดชื่อปริญญา แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๔.๑ ปริญญาประเภทวิชาการ

๔.๑.๑ ปริญญาศิลปศาสตร สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่าศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Arts) และศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Arts) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ (Humanities)

๑.๑) สาขาวิชาปรัชญา ศาสนา เทววิทยา อาทิ พุทธศาสตร์
พุทธศาสนศึกษา ศาสนาเปรียบเทียบ ศาสนศาสตร์

๑.๒) สาขาวิชาภาษา วรรณคดี อาทิ ภาษาศาสตร์ ภาษาไทย
ภาษาบาลีและสันสกฤต จารึกภาษาไทย การแปล วรรณคดีไทย วรรณคดีอังกฤษ วรรณคดีเปรียบเทียบ

๑.๓) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ โบราณคดี อาทิ ไทยคดีศึกษา
ประวัติศาสตร์เปรียบเทียบ

๑.๔) สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม อาทิ อารยธรรมศึกษา

(๒) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (Social Sciences)

๒.๑) สาขาวิชาจิตวิทยา (Psychology) อาทิ จิตวิทยาสังคม
พฤติกรรมศาสตร์

๒.๒) สาขาวิชาสังคมวิทยา (Sociology) อาทิ มานุษยวิทยา
วัฒนธรรมศึกษา

๔.๑.๒ ปริญญาวิทยาศาสตร สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้น
ศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขานั้น ๆ
เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า วิทยาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Science) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(Master of Science) และวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
(Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences)

๑.๑) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Life Sciences) อาทิ
ชีววิทยา ชีวเคมี ชีวฟิสิกส์ จุลชีววิทยา พืชวิทยา พฤกษศาสตร์ สัตววิทยา กีฏวิทยา พันธุศาสตร์

๑.๒) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ (Physical Sciences)
อาทิ เคมี ฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ ธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ ภูมิศาสตร์กายภาพ สมุทรศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา

๑.๓) สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ (Mathematics and
Statistics) อาทิ คณิตศาสตร์ การวิจัยดำเนินงาน สถิติ คณิตศาสตร์ประกันภัย

๑.๔) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ (Computing) อาทิ วิทยาการ
คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาการข้อมูล

(๒) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Sciences)

๒.๑) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (Agriculture) อาทิ ประมง
พืชไร่ วนศาสตร์ สัตวบาล สัตวศาสตร์

๒.๒) สาขาวิชาวิทยาการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
(Environmental Sciences and Natural Resources) อาทิ การจัดการสิ่งแวดล้อม วิทยาการ
สิ่งแวดล้อม

๒.๓) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Medical Sciences) อาทิ
กายวิภาคศาสตร์ นิติเวชศาสตร์ เวชนิทัศน์ สรีรวิทยา วิทยาศาสตร์สาธารณสุข

๒.๔) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์อื่น ๆ (Other Applied
Sciences) อาทิ เทคโนโลยีนิวเคลียร์ วัสดุศาสตร์ การเหมืองแร่

๔.๑.๓ ปริญญาศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้
มีลักษณะวิทยาการจากทั้งศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า ศิลปศาสตร์และ

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (Bachelor of Arts and Science) ศิลปศาสตรและวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (Master of Arts and Science) และศิลปศาสตรและวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Arts and Science) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

๔.๑.๔ ปริญญาตามชื่อศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญาตามชื่อศาสตร์ จะมีลักษณะของศาสตร์ที่มีกลุ่มองค์ความรู้เดียวกัน ได้แก่ สาขาวิชารัฐศาสตร์ (Political Science) อาทิ การเมือง การปกครอง นโยบายสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economics) อาทิ เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ สาขาวิชาการออกแบบ (Design) อาทิ การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การออกแบบนิทรรศการและแอนิเมชันสามมิติ และสาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง (Urban and Regional planning) อาทิ การวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชารัฐศาสตร์ (Political Science) ให้ใช้ชื่อปริญญา รัฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Political Science) รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Political Science) และรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Political Science) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

(๒) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economics) ให้ใช้ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Economics) เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Economics) และเศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Economics) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

(๓) สาขาวิชาการออกแบบ (Design) ให้ใช้ชื่อปริญญา การออกแบบบัณฑิต (Bachelor of Design) การออกแบบมหาบัณฑิต (Master of Design) การออกแบบดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Design) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

(๔) สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง (Urban and Regional Planning) ให้ใช้ชื่อปริญญา การวางแผนภาคและเมืองบัณฑิต (Bachelor of Urban and Regional Planning) การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต (Master of Urban and Regional Planning) การวางแผนภาคและเมืองดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Urban and Regional Planning) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

๔.๒ ปริญญาประเภทวิชาชีพ

๔.๒.๑ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้เน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ สาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายขององค์กรวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญา ให้ใช้ตามสาขาวิชานั้น ๆ เป็นหลัก ในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิตได้ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชากายภาพบำบัด (Physical Therapy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า กายภาพบำบัดบัณฑิต (Bachelor of Physical Therapy) หรือวิทยาศาสตรบัณฑิต (กายภาพบำบัด)

(๒) สาขาวิชาการบัญชี (Accountancy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า บัญชีบัณฑิต (Bachelor of Accountancy หรือ Bachelor of Accounting) หรือบริหารธุรกิจบัณฑิต (บัญชี) (Bachelor of Business Administration) (Accountancy หรือ Accounting)

(๓) สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยบัณฑิต (Bachelor of Thai Traditional Medicine)

สาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ (Applied Thai Traditional Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต (Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine)

(๔) สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน (Traditional Chinese Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนจีนบัณฑิต (Bachelor of Traditional Chinese Medicine)

(๕) สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ (Medical Technology) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เทคนิคการแพทย์บัณฑิต (Bachelor of Medical Technology)

(๖) สาขานิติศาสตร์ (Laws) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า นิติศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Laws)

(๗) สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ (Nursing Science) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า พยาบาลศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Nursing Science)

(๘) สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Engineering)

(๙) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (Education) หรือสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (Industrial Education หรือ Technical Education) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศึกษาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Education) หรือครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (Bachelor of Science in Industrial Education หรือ (Bachelor of Science in Technical Education)

(๑๐) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (Architecture) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Architecture) หรือ ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Landscape Architecture)

(๑๑) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Health)

๔.๒.๒ สาขาวิชาทางด้านวิชาชีพ ซึ่งมีระดับชั้นปริญญาตรีเป็นปริญญาสูงสุด ให้ใช้ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลักในระดับชั้นปริญญาตรี สำหรับระดับชั้นปริญญาโท และระดับชั้นปริญญาเอก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Science) และวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) ได้ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อนี้ คือ

(๑) สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ (Dentistry) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Dental Surgery)

(๒) สาขาวิชาทัศนมาตรศาสตร์ (Optometry) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต (Doctor of Optometry)

(๓) สาขาวิชาแพทยศาสตร์ (Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า แพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Medicine)

(๔) สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (Pharmacy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เภสัชศาสตรบัณฑิต (Doctor of Pharmacy)

(๕) สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ (Veterinary Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Veterinary Medicine)

๔.๓ ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ

๔.๓.๑ ประเภทกึ่งวิชาชีพ กลุ่มสาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มืองค์กรวิชาชีพ หรือกฎหมายรองรับแต่เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาที่กำหนด การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามสาขาวิชานั้น ๆ เป็นหลักในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิตได้ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อนี้ คือ

(๑) สาขาวิชากายอุปกรณ์ศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า กายอุปกรณ์ศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Prosthetics and Orthotics)

(๒) สาขาวิชาการจัดการ (Management) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การจัดการบัณฑิต (Bachelor of Management)

(๓) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ (Music) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Music)

(๔) สาขาวิชานิเทศศาสตร์ (Communication Arts) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า นิเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Communication Arts)

(๕) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (Business Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า บริหารธุรกิจบัณฑิต (Bachelor of Business Administration)

(๖) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ (Public Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Administration)

(๗) สาขาวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ (Fine and Applied Arts) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศิลปบัณฑิต (Bachelor of Fine Arts) หรือศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Fine and Applied Arts)

(๘) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (Social Work) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Social Work)

(๙) สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ (Information Science) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า สารสนเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Information Science)

ทั้งนี้ กรณีจัดทำหลักสูตรในสาขาวิชาประเภทกึ่งวิชาชีพ หากสถาบันอุดมศึกษาใดจัดทำหลักสูตร โดยจัดเนื้อหาเป็นศาสตร์บริสุทธิ์ทางศิลปศาสตร์ หรือศาสตร์บริสุทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต หรือปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตได้

๔.๓.๒ ประเภทปฏิบัติการ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการ รวมถึงการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการระหว่างการศึกษ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชาเทคโนโลยี (Technology) ให้ใช้ชื่อปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต (Bachelor of Technology) และเทคโนโลยีมหาบัณฑิต (Master of Technology)

(๒) สาขาวิชาอุตสาหกรรมศาสตร์ (Industrial Technology) ให้ใช้ชื่อปริญญาอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Industrial Technology) และอุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Industrial Technology)

(๓) สาขาวิชาสหกิจศึกษา (Cooperative Education) ให้ใช้ชื่อปริญญา สหกิจศึกษบัณฑิต (Bachelor of Cooperative Education) สหกิจศึกษมหาบัณฑิต (Master of Cooperative Education) และสหกิจศึกษดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Cooperative Education) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

การกำหนดชื่อปริญญาประเภทปฏิบัติการ หมายความว่ารวมถึง ชื่อปริญญาอื่นที่แสดงให้เห็นการนำวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ

ข้อ ๕ ชื่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และอักษรย่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ให้ใช้ดังต่อไปนี้

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑. ปริญญาประเภทวิชาการ				
๑.๑	ปริญญาศิลปศาสตร์			
	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ศศ.บ.	Bachelor of Arts	B.A.
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.ม.	Master of Arts	M.A.
	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศศ.ด.	Doctor of Arts	D.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๒	ปริญญาวิทยาศาสตร์			
	วิทยาศาสตร์บัณฑิต	วท.บ.	Bachelor of Science	B.S., B.Sc.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S., M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S., D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๓	ปริญญาศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์			
	ศิลปศาสตรและวิทยาศาสตรบัณฑิต	ศศ.วท.บ.	Bachelor of Arts and Science	B.A.S.
	ศิลปศาสตรและวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.วท.ม.	Master of Arts and Science	M.A.S.
	ศิลปศาสตรและวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศศ.วท.ด.	Doctor of Arts and Science	D.A.S.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๔	ปริญญาตามชื่อศาสตร์			
๑.๔.๑	สาขาวิชารัฐศาสตร์			
	รัฐศาสตรบัณฑิต	ร.บ.	Bachelor of Political Science	B.Pol.Sc.
	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต	ร.ม.	Master of Political Science	M.Pol.Sc.
	รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ร.ด.	Doctor of Political Science	D.Pol.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๔.๒	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์			
	เศรษฐศาสตรบัณฑิต	ศ.บ.	Bachelor of Economics	B.Econ.
	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	ศ.ม.	Master of Economics	M.Econ.
	เศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศ.ด.	Doctor of Economics	D.Econ.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑.๔.๓	สาขาวิชาการออกแบบ		
	การออกแบบบัณฑิต	อบ.บ.	Bachelor of Design B.Des.
	การออกแบบมหาบัณฑิต	อบ.ม.	Master of Design M.Des.
	การออกแบบดุษฎีบัณฑิต	อบ.ด.	Doctor of Design D.Des.
	หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy Ph.D.
๑.๔.๔	สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง		
	การวางแผนภาคและเมืองบัณฑิต	ผ.บ.	Bachelor of Urban and Regional Planning B.U.R.P.
	การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต	ผ.ม.	Master of Urban and Regional Planning M.U.R.P.
	การวางแผนภาคและเมืองดุษฎีบัณฑิต	ผ.ด.	Doctor of Urban and Regional Planning D.U.R.P.
	หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy Ph.D.
๒. ปริญญาประเภทวิชาชีพ			
๒.๑	ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ		
๒.๑.๑	สาขาวิชากายภาพบำบัด		
	กายภาพบำบัดบัณฑิต	กภ.บ.	Bachelor of Physical Therapy B.PT.
	กายภาพบำบัดมหาบัณฑิต	กภ.ม.	Master of Physical Therapy M.PT.
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy Ph.D.
๒.๑.๒	สาขาวิชาการบัญชี		
	บัญชีบัณฑิต	บช.บ.	Bachelor of Accountancy B.Acc.
			หรือ
	บัญชีมหาบัณฑิต	บช.ม.	Bachelor of Accounting M.Acc.
			หรือ
	บัญชีดุษฎีบัณฑิต	บช.ด.	Master of Accounting D.Acc.
	หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Accountancy Ph.D.
			หรือ
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๒.๑.๓	สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย			
	การแพทย์แผนไทยบัณฑิต	พท.บ.	Bachelor of Thai traditional Medicine	B.TM.
	การแพทย์แผนไทยมหาบัณฑิต	พท.ม.	Master of Thai Traditional Medicine	M.TM.
	การแพทย์แผนไทยดุษฎีบัณฑิต	พท.ด.	Doctor of Thai Traditional Medicine	D.TM
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต	พทป.บ.	Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine	B.ATM.
	การแพทย์แผนไทยประยุกต์มหาบัณฑิต	พทป.ม.	Master of Applied Thai Traditional Medicine	M.ATM.
๒.๑.๔	การแพทย์แผนไทยประยุกต์ดุษฎีบัณฑิต	พทป.ด.	Doctor of Applied Thai Traditional Medicine	D.ATM.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน			
	การแพทย์แผนจีนบัณฑิต	พจ.บ.	Bachelor of Traditional Chinese Medicine	B.CM.
	การแพทย์แผนจีนมหาบัณฑิต	พจ.ม.	Master of Traditional Chinese Medicine	M.CM.
	การแพทย์แผนจีนดุษฎีบัณฑิต	พจ.ด.	Doctor of Traditional Chinese Medicine	D.CM.
	หรือ		หรือ	
๒.๑.๕	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์			
	เทคนิคการแพทย์บัณฑิต	ทพ.บ.	Bachelor of Medical Technology	B.MT.
	เทคนิคการแพทย์มหาบัณฑิต	ทพ.ม.	Master of Medical Technology	M.MT.
	เทคนิคการแพทย์ดุษฎีบัณฑิต	ทพ.ด.	Doctor of Medical Technology	D.MT.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๒.๑.๖	สาขาวิชานิติศาสตร์			
	นิติศาสตรบัณฑิต	น.บ.	Bachelor of Laws	LL.B.
	นิติศาสตรมหาบัณฑิต	น.ม.	Master of Laws	LL.M.
	นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต	น.ด.	Doctor of Laws	LL.D.
	หรือ		หรือ	
๒.๑.๗	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๗	สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์			
	พยาบาลศาสตรบัณฑิต	พย.บ.	Bachelor of Nursing Science	B.N.S.
	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	พย.ม.	Master of Nursing Science	M.N.S.
	พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต	พย.ด.	Doctor of Nursing Science	D.N.S.
	หรือ		หรือ	
๒.๑.๘	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๘	สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์			
	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	วศ.บ.	Bachelor of Engineering	B.Eng.
	วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	วศ.ม.	Master of Engineering	M.Eng.
	วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วศ.ด.	Doctor of Engineering	D.Eng.
	หรือ		หรือ	
๒.๑.๙	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๙	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์			
	ศึกษาศาสตรบัณฑิต	ศษ.บ.	Bachelor of Education	B.Ed.
	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	ศษ.ม.	Master of Education	M.Ed.
	ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศษ.ด.	Doctor of Education	Ed.D., D.Ed.
	หรือ		หรือ	
๒.๑.๙	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	และ		และ	
	ครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต	ค.อ.บ.	Bachelor of Science in Industrial Education	B.S.Ind.Ed.
๒.๑.๙			หรือ	
			Bachelor of Science in Technical Education	B.S.Tech.Ed.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
๒.๑.๑๐	ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต	ค.อ.ม.	Master of Science Industrial Education	M.S.Ind.Ed.	
	หรือ		Master of Science in Technical Education	M.S.Tech.Ed.	
	ครุศาสตรอุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต	ค.อ.ด.	Doctor of Science in Industrial Education	D.Ind.Ed.	
	หรือ		Doctor of Science in Technical Education	D.Tech.Ed.	
	หรือ		หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
	สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์				
	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	สธ.บ.	Bachelor of Architecture	B.Arch.	
	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	สธ.ม.	Master of Architecture	M.Arch.	
	สถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สธ.ด.	Doctor of Architecture	D.Arch.	
๒.๑.๑๑	หรือ		หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
	และ		และ		
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	ภ.สธ.บ.	Bachelor of Landscape Architecture	B.L.A.	
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ภ.สธ.ม.	Master of Landscape Architecture	M.L.A.	
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ภ.สธ.ด.	Doctor of Landscape Architecture	D.L.A.	
	หรือ		หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
	สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์				
	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต	ส.บ.	Bachelor of Public Health	B.P.H.	
	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต	ส.ม.	Master of Public Health	M.P.H.	
	สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ส.ด.	Doctor of Public Health	Dr.P.H.	
	หรือ		หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๒.๒	ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ โดยระดับปริญญาตรีเป็นปริญญาสูงสุด			
๒.๒.๑	สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์			
	ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต	ท.บ.	Doctor of Dental Surgery	D.D.S.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S., M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S., D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๒	สาขาวิชาทัศนมาตรศาสตร์			
	ทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต	ทศ.บ.	Doctor of Optometry	O.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S., M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S., D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๓	สาขาวิชาแพทยศาสตร์			
	แพทยศาสตรบัณฑิต	พ.บ.	Doctor of Medicine	M.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S., M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S., D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๔	สาขาวิชาเภสัชศาสตร์			
	เภสัชศาสตรบัณฑิต	ภ.บ.	Doctor of Pharmacy	Pharm.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S., M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S., D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๕	สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์			
	สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต	สพ.บ.	Doctor of Veterinary Medicine	D.V.M.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S., M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S., D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
๓. ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ					
๓.๑	ประเภทกึ่งวิชาชีพ				
	๓.๑.๑ สาขาวิทยาการอุปกรณ์ศาสตร์ กายอุปกรณ์ศาสตรบัณฑิต	กอ.บ.	Bachelor of Prosthetics and Orthotics	B.PO.	
		กายอุปกรณ์ศาสตรมหาบัณฑิต	กอ.ม.	Master of Prosthetics and Orthotics	M.PO.
		กายอุปกรณ์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต	กอ.ด.	Doctor of Prosthetics and Orthotics	D.PO.
	หรือ		หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
	๓.๑.๒ สาขาวิชาการจัดการ การจัดการบัณฑิต การจัดการมหาบัณฑิต การจัดการดุษฎีบัณฑิต หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	กจ.บ.	Bachelor of Management	B.M.	
		กจ.ม.	Master of Management	M.M.	
		กจ.ด.	Doctor of Management	D.M.	
		หรือ	หรือ		
ปร.ด.		Doctor of Philosophy	Ph.D.		
๓.๑.๓ สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ ดุริยางคศาสตรบัณฑิต ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต ดุริยางคศาสตรดุษฎีบัณฑิต หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ดศ.บ.	Bachelor of Music	B.M.		
	ดศ.ม.	Master of Music	M.M.		
	ดศ.ด.	Doctor of Music	D.M.		
	หรือ	หรือ			
	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.		
๓.๑.๔ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ นิเทศศาสตรบัณฑิต นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	นศ.บ.	Bachelor of Communication Arts	B.Com.Arts.		
	นศ.ม.	Master of Communication Arts	M.Com.Arts.		
	นศ.ด.	Doctor of Communication Arts	D.Com.Arts.		
	หรือ	หรือ			
	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.		

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
๓.๑.๕	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ				
	บริหารธุรกิจบัณฑิต	บธ.บ.	Bachelor of Business Administration	B.B.A.	
	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บธ.ม.	Master of Business Administration	M.B.A.	
	บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต	บธ.ด.	Doctor of Business Administration	D.B.A.	
	หรือ		หรือ		
๓.๑.๖	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
๓.๑.๖	สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ				
	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	รป.บ.	Bachelor of Public Administration	B.P.A.	
	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	รป.ม.	Master of Public Administration	M.P.A.	
	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต	รป.ด.	Doctor of Public Administration	D.P.A.	
	หรือ		หรือ		
๓.๑.๗	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
๓.๑.๗	สาขาวิชาทางจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์				
	ศิลปบัณฑิต	ศล.บ.	Bachelor of Fine Arts	B.F.A.	
	หรือ		หรือ		
	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต	ศป.บ.	Bachelor of Fine and Applied Arts		
	ศิลปมหาบัณฑิต	ศล.ม.	Master of Fine Arts	M.F.A.	
๓.๑.๘	หรือ		หรือ		
	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ศป.ม.	Master of Fine and Applied Arts		
	ศิลปดุษฎีบัณฑิต	ศล.ด.	Doctor of Fine Arts	D.F.A.	
	หรือ		หรือ		
	ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศป.ด.	Doctor of Fine and Applied Arts		
๓.๑.๘	หรือ		หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	
๓.๑.๘	สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์				
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต	สส.บ.	Bachelor of Social Work	B.S.W.	
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต	สส.ม.	Master of Social Work.	M.S.W	
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สส.ด.	Doctor of Social Work	D.S.W.	
	หรือ		หรือ		
๓.๑.๘	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.	

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
๓.๑.๙	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์				
	สารสนเทศศาสตรบัณฑิต	สท.บ.			
	สารสนเทศศาสตรมหาบัณฑิต	สท.ม.			
	สารสนเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สท.ด.			
	หรือ				
๓.๒	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.			
๓.๒.๑	ประเภทปฏิบัติการ				
	เทคโนโลยีบัณฑิต	ทล.บ.			
	เทคโนโลยีมหาบัณฑิต	ทล.ม.			
๓.๒.๒	อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	อส.บ.			
	อุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	อส.ม.			
๓.๒.๓	สหกิจศึกษบัณฑิต	สก.บ.			
	สหกิจศึกษมหาบัณฑิต	สก.ม.			
	สหกิจศึกษดุษฎีบัณฑิต	สก.ด.			
	หรือ				
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.			

ข้อ ๖ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก

ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา